

محدودیت‌های پژوهش در تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران

شهرام علم^{۱*}، فریدون تندنویس^{**}، علی محمد امیرتاش^{***}

* دانشجوی دکتری واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی

** دانشیار دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه تربیت معلم

*** دانشیار گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم تحقیقات

تاریخ دریافت مقاله: ۸۶/۱۰ تاریخ پذیرش مقاله: ۸۶/۱۲

چکیده

هدف این تحقیق شناسایی و اولویت‌بندی موانع، مشکلات و تنگناهای پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. جامعه این تحقیق را کلیه کارشناسان ارشد تربیت بدنی شاغل و مستخدم رسمی وزارت آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران که تعداد آنها طبق آمار سال تحصیلی جاری ۵۴۶ نفر است، تشکیل داده است. از این تعداد، ۳۶۰ نفر معادل ۶۴ درصد جامعه به عنوان نمونه آماری پژوهش انتخاب شدند. تحقیق حاضر از نوع توصیفی انتخاب شده و اطلاعات آن به صورت میدانی جمع‌آوری شده است. برای جمع‌آوری اطلاعات لازم در این پژوهش از مطالعات کتابخانه‌ای و پرسشنامه استفاده شده است. جهت تهیه ساختار پرسشنامه، اطلاعات اولیه به روش دلفی جمع‌آوری شد و سپس سؤال‌های طرح شده پرسشنامه، مورد تحلیل عوامل (از نوع مؤلفه‌های اصلی) و آزمون‌های مربوطه قرار گرفت. در این تحقیق برای تعیین پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ استفاده شده که برای کل پرسشنامه برابر با ۰/۸۸ به دست آمد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها در این تحقیق از تحلیل عاملی و روش‌های آمار توصیفی مانند محاسبه فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار استفاده شده است. یافته‌های مهم این تحقیق نشان داد که عوامل امکاناتی و مالی، سازمانی و اداری، فردی و اجتماعی و عوامل حرفه‌ای و تخصصی به ترتیب اولویت، محدودکننده فعالیت‌های پژوهشی در تربیت بدنی آموزش و پرورش می‌باشند. همچنین از میان عوامل سازمانی و اداری؛ وضعیت ارتباط تربیت بدنی آموزش و پرورش با مراکز بین‌المللی علوم ورزشی، از میان عوامل امکاناتی و مالی؛ وضعیت ارائه تسهیلات لازم برای شرکت پژوهشگران تربیت بدنی در همایش‌های علمی بین‌المللی، از میان عوامل حرفه-ای و تخصصی؛ وضعیت تسلط پژوهشگران تربیت بدنی به زبان انگلیسی جهت استفاده از منابع خارجی و از میان عوامل فردی و اجتماعی؛ وضعیت تربیت پژوهشگران ماهر تربیت بدنی توسط دانشگاه‌های کشور، بیشترین محدودکننده‌های پژوهش در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش شناسایی شدند.

واژه‌های کلیدی: محدودیت، پژوهش، تربیت بدنی، آموزش و پرورش.

مقدمه

امروزه در دنیا پژوهش در خط مقدم همه برنامه‌ریزی‌ها قرار دارد به طوری که بدون تحقیق و پژوهش هیچ تصمیمی کار ساز و بخردانه نخواهد بود. تغییراتی که دورنمای آن تعیین نشده و بدون تحقیق و برنامه‌ریزی کافی صورت پذیرد نمی‌تواند جامعه را به رشد و توسعه هدایت کند.

پژوهش پس از تربیت نیروی انسانی کارآمد یکی از پایه‌های توسعه اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی است و توسعه پایدار و اصولی در بلند مدت بدون پژوهش به دشواری قابل تصور است. در کشورهایی که پژوهش به معنا و مفهوم واقعی خود وجود ندارد از توسعه و رشد درون‌زا خبری نیست (۲۰). بر این اساس است که تعداد محقق و پژوهشگر، تعداد مقاله‌های علمی تولید شده و طرح‌های تحقیقاتی ارائه شده، میزان بودجه اختصاص یافته به پژوهش از تولید ناخالص ملی و تعداد مراکز پژوهشی نسبت به جمعیت هر جامعه یکی شاخص‌های پیشرفت یا عقب‌ماندگی جوامع به شمار می‌رود. آمارهای ارائه شده برای ایران در این زمینه دقیق نیستند اما همین آمار هر چند غیردقیق و ناکافی حاکی از آن است که ایران در انجام طرح‌های تحقیقاتی در مقایسه با کشورهای توسعه یافته از جایگاه مناسبی برخوردار نیست. برآورد جهانی حاکی از آن است که سهم اعتبارات تحقیقات به تولید ناخالص ملی در کشورهای پیشرفته بین ۲/۵ تا ۳ درصد است در حالی که این نسبت در ایران طی دهه اخیر ۰/۲ تا ۰/۴ درصد در نوسان بوده است (سالنامه یونسکو). هر چند مقایسه کشورهای آمریکا با ۱۵۰ میلیارد دلار بودجه تحقیقاتی، ژاپن با ۱۱۰، آلمان با ۴۴، فرانسه با ۳۴ و انگلیس با ۲۳ میلیارد دلار اعتبار پژوهشی با کشور جمهوری اسلامی ایران که هزینه‌های تحقیقاتی آن نسبت به تولید ناخالص ملی حدود ۰/۴۵ درصد بوده غیرمنطقی است، اما برای مطالعه و شناسایی محدودیت‌های موجود این مقایسه ضروری به نظر می‌رسد (۱۸).

با مرور و مطالعه پژوهش‌های انجام شده در ارتباط با محدودیت‌های پژوهش در کشور از سال ۱۳۵۵ تا کنون، بیشترین مواردی که به عنوان تنگنا و محدودیت بیان شده بود عبارت است از: وجود نداشتن مراکز اطلاع رسانی و امکانات آزمایشگاهی مناسب (۱۵،۲۱)، عدم اختصاص بودجه کافی به امر پژوهش (۱،۳،۹،۱۳،۱۵،۱۷،۲۱)، عدم همکاری و هماهنگی میان گروه‌ها، واحدها، دانشگاه‌ها و وزارتخانه‌ها (۱۳،۱۱،۵،۱)، عدم فرصت کافی برای انجام پژوهش به دلیل تراکم ساعات تدریس اساتید دانشگاه (۱۵،۱۳،۱۲،۱۰،۸،۵)، برآورده نشدن نیاز پژوهشگران به کتب، مجلات، اسناد و مدارک تخصصی از سوی مراکز اطلاع‌رسانی موجود (۱۵،۶)، تمایل و رغبت پژوهشگران به فعالیت‌های پردرآمد به دلیل تنگناهای اقتصادی (۱۹،۵).

مطالعات صورت گرفته در زمینه شناسایی محدودیت‌های پژوهش نشان می‌دهد که؛ اعتقاد به نمردهی اندک تحقیق و پژوهش به دلیل محدودیت‌های موجود در کشور، تقریباً مورد قبول تمام واحدهای علمی، محققان و حتی مراکزی است که از این پژوهش‌ها بهره می‌گیرند. بر این اساس و به دلیل این که دامنه تأثیرگذاری و حرکت پژوهشی و تحقیقات علمی در سطح ملی مطرح است، امروزه هر اقدامی، در هر بخشی برای تبیین ضرورت تحقیق و رفع موانع آن حائز اهمیت می‌باشد که بخش تربیت بدنی و ورزش کشور از این قاعده مستثنی نیست. در این خصوص قره خانلو در سال ۱۳۷۹ طی تحقیقی تحت عنوان «شناسایی موانع و مشکلات پژوهش در تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه‌های

کشور»، عوامل بازدارنده خیلی موثر را از دیدگاه اعضای هیات علمی تربیت‌بدنی دانشگاه‌ها، این چنین اولویت‌بندی می‌کند: گرایش اساتید به سوی فعالیت‌های پر درآمد به جای پژوهش به علت تنگناهای اقتصادی، پایین بودن سهم پژوهش در بودجه ورزش کشور، فراهم نبودن تسهیلات لازم برای شرکت اساتید تربیت‌بدنی و علوم ورزشی در همایش‌های بین‌المللی، کمبود تعداد مراکز پژوهشی اختصاصی تربیت‌بدنی در کشور، توجه کمتر به موضوع پژوهش از سوی مدیران تربیت‌بدنی به علت عدم بهره‌گیری از متخصصان تربیت‌بدنی در مدیریت ورزش کشور و... (۹).

سازمان تربیت‌بدنی جمهوری اسلامی ایران نیز در کتابچه «توسعه علمی و پژوهشی» از سند تفضیلی نظام جامع توسعه تربیت‌بدنی و ورزش کشور، ضعف‌های پژوهش در تربیت‌بدنی و ورزش کشور را در نتیجه مطالعات شناختی و تطبیقی خود چنین فهرست کرده است: فقدان ارتباط نظام مند بین مراکز تحقیقاتی ورزشی داخل و خارج از کشور، کاستی‌های ارتباط بین مراکز پژوهشی ورزشی، کمبود نیروی انسانی متخصص برای پژوهش در ورزش، فقدان مراکز پژوهشی ورزشی خصوصی، عدم هماهنگی بین عرضه و تقاضای پژوهش در ورزش کشور، عدم ارتباط بین مراکز پژوهشی و سازمان‌های ورزشی، ضعف امکانات و تجهیزات مراکز پژوهشی ورزشی و... (۲۴).

با مرور و مطالعه پژوهش‌های انجام شده در دیگر کشورها، محققان کشورهای مذکور راهکارهای توسعه و رفع مشکلات پژوهش در ورزش را چنین عنوان کرده بودند: تامین مراکز اطلاع‌رسانی (۲۷)، ایجاد ارتباط بیشتر بین قهرمانان و مراکز پژوهشی ورزشی، برنامه‌ریزی جهت توسعه ابداعات ورزشی، افزایش بودجه مطالعات مربوط به ورزش دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقات ورزشی و مؤسسات علمی و پژوهشی (۲۲)، توجه به تحقیقات کاربردی در ورزش (۲۶، ۲۲)، افزایش تعامل بین پروژه‌های تحقیقاتی و افزایش هم‌نیروایی تحقیقات در ورزش (۲۵)، گسترش کنفرانس‌های مراکز تحقیقاتی در ارتباط با علوم ورزشی (۲۳).

با توجه به پژوهش‌های صورت گرفته در این راستا و در نظر گرفتن شرایط، امکانات و پتانسیل موجود، پسندیده و ضروری است تا موانع، مشکلات و محدودیت‌های فرا روی پژوهش در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش نیز شناسایی شده تا در گام بعدی راهکارهای مناسب جهت رفع آن ارائه شود. یقیناً شناسایی این محدودیت‌ها، موانع و تنگناها و ضرورت ارائه راهکارهای مناسب جهت بر طرف نمودن آنها که نهایتاً به توسعه کمی و کیفی پژوهش در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش منجر می‌شود می‌تواند نتایج حیاتی و بلند مدت برای جامعه در بر داشته باشد.

بدون شک پیشرفت و توسعه یک جامعه سالم و پویا در گرو سلامت تک تک اعضای آن جامعه است به طوری که به اعتقاد متخصصان، پایه و اساس رشد، سلامتی و نشاط هر جامعه‌ای در آموزش و پرورش آن کشور برنامه‌ریزی می‌شود. اساس سلامت، تندرستی و بهداشت جامعه ما نیز بیش از هر کسی یا ارگانی به وزارت آموزش و پرورش برمی‌گردد چرا که دانش‌آموزان امروز آینده سازان جامعه فردا هستند و قطعاً سلامتی و یا عدم برخورداری از یک بدن سالم در نهایت در روند توسعه و پیشرفت مملکت اثر بسزایی خواهد داشت (۱۴). در جامعه ما که جمعیتی بالغ بر چهارده میلیون نفر در آموزش و پرورش تحت تعلیم و تربیت قرار دارند (طبق آخرین آمار منتشر شده وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۳۸۵) لازم و ضروری است از پژوهش و تحقیق که اساسی‌ترین ابزار تولید و گسترش علوم می‌باشد به معنا و مفهوم واقعی خود بیش از سایر سازمان‌ها و نهادها استفاده گردد. لذا آموزش و پرورش وظیفه سنگینی بر عهده

دارد که بی شک، معاونت پرورشی و تربیت بدنی در آن نقش مهمی ایفا می کند به طوری که این سازمان دوباره استقلال یافته با ساختار جدید، خود را ملزم می داند برای تأمین سلامتی افراد جامعه و پیشرفت ورزش کشور با استفاده از پژوهش و تحقیق، راهکارهای مناسبی جهت تأمین اهداف عالیّه ارائه دهد. در واقع تربیت بدنی آموزش و پرورش می تواند با اهمیت بخشیدن کمی و کیفی به پژوهش در کلیه سطوح تحصیلی علاوه بر تأمین و تضمین سلامت جامعه، شالوده ورزش کشور را پی ریزی کند. بنابراین نیاز است تربیت بدنی آموزش و پرورش جهت رفع نیازهای حرکتی، پرورش استعدادها و توانایی های جسمانی همچنین بهداشت افراد جامعه گام موثرتری بردارد به طوری که روش های نوین و پیشرفته تحقیقاتی به عنوان یکی از وسایل تجزیه و تحلیل و برنامه ریزی مورد توجه مدیران، متخصصان و متولیان امر تربیت بدنی در آموزش و پرورش قرار گیرد. در این راستا اجرای اندک طرح های مصوب مرتبط با تربیت بدنی و تندرستی (بدون در نظر گرفتن پایان نامه های دانشجویی) در وزارت آموزش و پرورش آن هم در وزارتخانه های با این وسعت و گستردگی و با داشتن پتانسیل های فراوان جهت تحقیق و مطالعات پژوهشی، بسیار قابل تامل است. به طور مثال طی سال های ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۰ تنها یک طرح و طی سال های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۱ هیچ گونه طرحی اجرا نشده است (۴). به عبارتی در مدت دو سال فقط یک طرح پژوهشی مرتبط با تربیت بدنی در وزارت آموزش و پرورش به انجام رسیده است. در این راستا آنچه امروزه در میان بسیاری از دست اندرکاران، برنامه ریزان و مسؤولین مورد بحث می باشد این است که چه عاملی موجب رکود یا کندی فعالیت های پژوهشی در تربیت بدنی آموزش و پرورش شده و اینکه چرا معلمان دارای تحصیلات تکمیلی که تعداد آنها نیز در حال حاضر کم نمی باشد تمایل و رغبتی به این امر مهم و حیاتی ندارند. با توجه به شرایط موجود، پژوهش حاضر به دنبال پاسخ به این سوالات است تا عوامل محدود کننده پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش را از جنبه های مختلف شناسایی و اولویت بندی کند؛ نخست این که عوامل اداری، تشکیلاتی و بروکراسی محدود کننده پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش کدامند؟ کدام عوامل مالی و اقتصادی که منشا آنها به طور مستقیم و یا غیرمستقیم با مسایل مالی و اقتصادی در ارتباط است محدود کننده پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش می باشند؟ چه عوامل محدود کننده امکاناتی و تجهیزاتی از نظر تهیه و تأمین تجهیزات، لوازم و امکانات جهت تسهیل و تحقق فعالیت های پژوهشی در تربیت بدنی آموزش و پرورش وجود دارد؟ کدام عوامل فردی و اجتماعی که ریشه آنها با مشکلات، تنش های فردی، درگیری ها و مسایل اجتماعی پیرامون در ارتباط است محدود کننده پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش می باشند؟ و بالاخره عوامل محدود کننده حرفه ای و تخصصی که به قابلیت ها، توانایی ها و تخصص معلمان تربیت بدنی در امر پژوهش مرتبط هستند کدامند؟

روش شناسی تحقیق

تحقیق حاضر از نوع توصیفی انتخاب و داده های آن توسط پرسشنامه و به صورت میدانی جمع آوری شده است. در این پژوهش، با توجه به دستیابی محقق به مشخصات فردی، محل خدمت و آدرس دقیق کلیه اعضا جامعه آماری تحقیق از طریق همکاری تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش، پرسشنامه های تحقیق به مراکز استان ها جهت توزیع

ارسال گردید که از کل جامعه ۵۴۶ نفری کارشناسان ارشد تربیت‌بدنی ۳۵۰ نفر که دارای بیشترین سوابق پژوهشی بودند به پرسشنامه ارسالی پاسخ دادند و به عنوان نمونه آماری تحقیق انتخاب شدند.

برای تهیه ساختار پرسشنامه، ۴۶ سؤال جهت بررسی وضعیت موجود و شناسایی محدودیت‌های پژوهش در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش به روش دلفی جمع‌آوری و طراحی شد سپس این ۴۶ سؤال مورد تحلیل عوامل (از نوع مؤلفه‌های اصلی) قرار گرفت که با انجام آزمون (KMO) و آزمون کرویت بارتلت، داده‌های این تحقیق برای تحلیل عوامل، مناسب تشخیص داده شدند در ادامه به وسیله آزمون اسکری، چهار عامل قابل استخراج به دست آمد. تحلیل عوامل داده‌ها روی مؤلفه‌های اصلی پس از ۸ چرخش از نوع واریماکس و همچنین به کارگیری آزمون نرمال سازی کیسر و با تعیین نقطه برش و بار عاملی حداقل ۰/۴۰، مورد تحلیل قرار گرفت که در نتیجه آن عامل اول و دوم هر کدام با ۱۵ سوال، عامل سوم با ۷ سؤال و عامل چهارم با ۵ سؤال مشخص گردید. همچنین از مجموع ۴۶ سؤال تحلیل عوامل شده ۴ سؤال روی هیچ کدام از چهار عامل قرار نگرفتند و در نتیجه حذف شدند. با توجه به موضوعیت سؤال‌های قرار گرفته روی هر عامل، نام‌گذاری آنها به این شرح انجام شد: عامل اول؛ سازمانی و اداری، عامل دوم؛ امکاناتی و مالی، عامل سوم؛ حرفه‌ای و تخصصی و عامل چهارم؛ فردی و اجتماعی. جهت سنجش اعتبار ابزار اندازه‌گیری این پژوهش، پرسشنامه مقدماتی با نظر اساتید تربیت‌بدنی و ورزش تنظیم و پس از چند مرحله اصلاح و حصول اطمینان لازم، طرح نهایی آماده و در اختیار کارشناسان ارشد تربیت‌بدنی قرار گرفت و آنان اعتبار پرسشنامه را تأیید کردند.

جدول ۱. ضرایب پایایی کل پرسشنامه و هر یک از عوامل به طور جداگانه

آلفای کرونباخ	مقیاس
۰/۸۸	کل پرسشنامه (n=۴۲)
۰/۸۷	عامل اول (n=۱۵) (سازمانی و اداری)
۰/۸۶	عامل دوم (n=۱۵) (امکاناتی و مالی)
۰/۸۱	عامل سوم (n=۷) (حرفه‌ای و تخصصی)
۰/۷۴	عامل چهارم (n=۵) (فردی و اجتماعی)

با توجه به جدول (۱) ملاحظه می‌شود که در تحقیق حاضر برای تعیین پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ استفاده شده که برای کل پرسشنامه برابر با ۰/۸۸ به دست آمد. روش آلفای کرونباخ برای محاسبه پایایی، تحلیل عوامل برای ارزیابی روایی (اعتبار) پرسشنامه، سنجش همبستگی متقابل پرسش‌های آزمون و حذف سؤالاتی که حداقل درجه همبستگی قابل قبول را به دست نخواهند آورد و بالاخره دسته‌بندی متغیرهای زیاد آزمون بر پایه تعداد کمتری از ابعاد و سازه‌ها. روش‌های آمار توصیفی مانند محاسبه فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار، برای نشان دادن مشخصات فردی آزمودنی‌ها، تجزیه و تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده از وضعیت موجود عوامل چهارگانه جهت پژوهش در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش.

به منظور امتیازدهی به سؤالات مرتبط با وضعیت موجود و شناسایی عوامل محدود کننده، برای هر یک از گزینه‌های خیلی زیاد، زیاد، تا حدودی، کم و خیلی کم به ترتیب مقادیر ۵، ۴، ۳، ۲، ۱ و در نظر گرفته خواهد شد و

چنانچه میانگین امتیاز هر عامل کمتر از ۳ (متوسط پنج نمره اختصاصی به گزینه‌ها) به دست آید، آن عامل، محدود کننده پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش در نظر گرفته خواهد شد. همچنین جهت تجزیه و تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده از نرم‌افزار کامپیوتری «SPSS» نسخه یازدهم استفاده شده است.

یافته های تحقیق

همان‌طوری که در جدول (۲) ملاحظه می‌شود، میانگین کل مربوط به وضعیت موجود عوامل سازمانی و اداری پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش برابر با ۲/۱۵ است که بیانگر ارزیابی پایین تر از متوسط کارشناسان ارشد از وضعیت موجود عوامل سازمانی و اداری پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش می‌باشد.

جدول ۲. عوامل محدودکننده سازمانی و اداری پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش

اولویت در محدودیت پژوهش	عامل	میانگین امتیاز از وضعیت موجود
اول	ارتباط تربیت بدنی آموزش و پرورش با مراکز بین المللی علوم ورزشی	۱/۵۹
دوم	ارتباط تربیت بدنی آموزش و پرورش با دانشگاه های کشور	۱/۷۹
سوم	فضای ویژه و مناسب مراکز پژوهشی تربیت بدنی آموزش و پرورش جهت استفاده پژوهشگران	۱/۸۵
چهارم	وجود قوانین و مقررات جامع برای حمایت اصولی و مستمر از پژوهش های انجام شده	۱/۹۸
پنجم	وجود جایگاهی مشخص برای پژوهش های آموزش و پرورش جهت رشد و توسعه تربیت بدنی در کشور	۲/۰۴
ششم	برگزاری دوره های آموزشی ضمن خدمت مرتبط با روش تحقیق و کارگاه های آموزشی پژوهشی در تربیت بدنی آموزش و پرورش	۲/۰۵
هفتم	وجود نظام پژوهشی مشخص و تعریف شده در تربیت بدنی آموزش و پرورش	۲/۰۶
هشتم	اعتقاد مسؤولین وزارت آموزش و پرورش به کاربرد نتایج پژوهش های انجام شده در تربیت بدنی	۲/۱۳
نهم	بها دادن به پژوهش های تربیت بدنی در مقایسه با پژوهش های علوم دیگر در آموزش و پرورش	۲/۲۱
دهم	ارتباط تربیت بدنی آموزش و پرورش با سایر مراکز پژوهشی کشور به ویژه مراکز وابسته به سازمان های ورزشی	۲/۲۵
یازدهم	توجه مسؤولین وزارت آموزش و پرورش به موضوع پژوهش	۲/۲۷
دوازدهم	برخوردار بودن مسؤولین مراکز پژوهشی تربیت بدنی آموزش و پرورش از مهارت و تجربه کافی جهت پاسخ گویی به پژوهشگران	۲/۳۸
سیزدهم	اولویت بندی دقیق و با تعیین حدود عناوین پژوهشی در تربیت بدنی آموزش و پرورش	۲/۴۱
چهاردهم	اعتقاد مسؤولین تربیت بدنی آموزش و پرورش به کاربرد نتایج پژوهش های انجام شده در تربیت بدنی	۲/۵۳
پانزدهم	توجه مسؤولین تربیت بدنی آموزش و پرورش به موضوع پژوهش	۲/۷۰
دوم	میانگین کل	۲/۱۵

بیشترین میانگین امتیاز پاسخها، مربوط به وضعیت موجود «توجه مسئولین تربیت بدنی آموزش و پرورش به موضوع پژوهش» با ۲/۷۰ و کمترین میانگین مربوط به وضعیت موجود «ارتباط تربیت بدنی آموزش و پرورش با مراکز بین-المللی علوم ورزشی» می باشد که ۱/۵۹ بوده است.

همان طوری که در جدول (۳) ملاحظه می شود، میانگین کل مربوط به وضعیت موجود عوامل امکاناتی و مالی پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش برابر با ۱/۸۳ است که بیانگر ارزیابی پایین تر از متوسط کارشناسان ارشد از وضعیت موجود عوامل امکاناتی و مالی پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش می باشد. بیشترین میانگین امتیاز پاسخها، مربوط به وضعیت موجود «وجود زمینه فرهنگی مناسب در جامعه برای پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش» با ۲/۱۲ و کمترین میانگین مربوط به وضعیت موجود «وجود تسهیلات برای شرکت پژوهشگران تربیت بدنی آموزش و پرورش در همایش های علمی بین المللی» می باشد که ۱/۵۴ بوده است.

جدول ۳. عوامل محدودکننده امکاناتی و مالی پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش

اولویت در محدودیت پژوهش	عامل	میانگین امتیاز از وضعیت موجود
اول	وجود تسهیلات لازم برای شرکت پژوهشگران تربیت بدنی آموزش و پرورش در همایش های بین المللی	۱/۵۴
دوم	وجود تجهیزات و امکانات آزمایشگاهی مرتبط با تربیت بدنی در آموزش و پرورش	۱/۶۶
سوم	تاکید نظام آموزش و پرورش به پژوهش در تربیت بدنی نسبت به آموزش آن	۱/۷۱
سوم	برآورده شدن نیاز پژوهشگران به کتب، مجلات، اسناد و مدارک تخصصی از سوی مراکز اطلاع رسانی موجود در تربیت بدنی آموزش و پرورش	۱/۷۲
پنجم	اطمینان به عواید مادی حاصل از پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش به عنوان یک منبع درآمد	۱/۷۲
ششم	برخورداری پژوهشگران تربیت بدنی از حمایت های معنوی و تشویق های مناسب جهت ایجاد انگیزه	۱/۷۵
هفتم	میزان حق التحقیق در مقایسه با حق التدریس در آموزش و پرورش	۱/۸۳
هشتم	مصرف درست اعتبارات مالی تخصیص یافته به امر پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش	۱/۸۷
هشتم	قوانین و مقررات مالی آسان و ترغیب کننده جهت انجام پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش	۱/۸۷
دهم	انجام پژوهش با وجود تنگناهای اقتصادی و فعالیت های با درآمد بیشتر برای پژوهشگران	۱/۸۸
یازدهم	ارزش، اهمیت و جایگاه پژوهش و پژوهشگر در نظام ارزشی جامعه	۱/۹۰
دوازدهم	اختصاص بودجه به پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش	۱/۹۱
سیزدهم	اختصاص بودجه به پژوهش در وزارت آموزش و پرورش	۱/۹۶
چهاردهم	دسترسی مراکز اطلاع رسانی موجود در تربیت بدنی آموزش و پرورش به دانش روز	۲/۰۵
پانزدهم	وجود زمینه فرهنگی مناسب در جامعه برای پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش	۲/۱۲
اول	میانگین کل	۱/۸۳

همان طوری که در جدول (۳) نشان داده شده است، میانگین کل مربوط به وضعیت موجود عوامل حرفه‌ای و تخصصی پژوهش در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش برابر با ۲/۶۳ است که بیانگر ارزیابی پایین‌تر از متوسط کارشناسان ارشد از وضعیت موجود عوامل حرفه‌ای و تخصصی مربوط به پژوهش در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش می‌باشد. بیشترین میانگین امتیاز پاس‌خ‌ها، مربوط به وضعیت موجود «آشنایی پژوهشگران تربیت‌بدنی آموزش و پرورش با فنون و روش‌های پژوهش علمی» با ۳/۰۷ و کمترین میانگین مربوط به وضعیت موجود « تسلط پژوهشگران تربیت‌بدنی آموزش و پرورش به زبان انگلیسی برای استفاده از منابع خارجی» می‌باشد که ۱/۹۳ بوده است.

همان طوری که در جدول (۴) ملاحظه می‌شود، میانگین کل مربوط به وضعیت موجود عوامل فردی و اجتماعی پژوهش در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش برابر با ۲/۴۱ است که بیانگر ارزیابی پایین‌تر از متوسط کارشناسان ارشد از وضعیت موجود عوامل فردی و اجتماعی پژوهش در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش می‌باشد. بیشترین میانگین امتیاز پاس‌خ‌ها، مربوط به وضعیت موجود «استفاده معلمان، مربیان و مدرسان ورزشی کشور از نتایج پژوهش‌های داخلی به جای تبدیل شدن به عناصر صرف مصرف‌کننده نتایج پژوهش‌های خارجی» با ۲/۵۵ و کمترین میانگین مربوط به وضعیت موجود «تربیت پژوهشگران ماهر در حیطه تربیت‌بدنی توسط دانشگاه‌های کشور» می‌باشد که ۲/۲۷ بوده است.

جدول ۴. عوامل محدودکننده حرفه‌ای و تخصصی پژوهش در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش

اولویت در محدودیت پژوهش	عامل	میانگین امتیاز از وضعیت موجود
اول	تسلط پژوهشگران تربیت‌بدنی آموزش و پرورش به زبان انگلیسی برای استفاده از منابع خارجی	۱/۹۳
دوم	انجام پژوهش با وجود دشوار و زمان بر بودن آن توسط پژوهشگران تربیت‌بدنی آموزش و پرورش	۲/۵۱
دوم	آشنایی پژوهشگران با مقررات اداری مربوط به پژوهش در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش	۲/۵۱
چهارم	ارائه طرح‌های پژوهشی با ساختار علمی قوی از سوی پژوهشگران تربیت‌بدنی آموزش و پرورش	۲/۲۳
پنجم	آشنایی پژوهشگران تربیت‌بدنی آموزش و پرورش با چگونگی استفاده از امکانات پژوهشی، اطلاع‌رسانی و آزمایشگاهی	۲/۸۰
ششم	آگاهی پژوهشگران از اولویت‌های پژوهشی در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش	۲/۸۳
هفتم	آشنایی پژوهشگران تربیت‌بدنی آموزش و پرورش با فنون و روش‌های پژوهش علمی	۳/۰۷
چهارم	میانگین کل	۲/۶۳

همان طوری که در جدول (۵) مشاهده می‌شود عوامل حرفه‌ای و تخصصی با میانگین ۲/۶۳ و عوامل امکان‌ناتی و مالی با میانگین ۱/۸۳ دارای بیشترین و کمترین میانگین در ارزیابی وضعیت موجود پژوهش در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش می‌باشند.

جدول ۵. عوامل محدودکننده فردی و اجتماعی پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش

اولویت در محدودیت پژوهش	عامل	میانگین امتیاز از وضعیت موجود
اول	دانشگاه‌های کشور، پژوهشگران ماهر در حیطه تربیت بدنی تربیت می کنند	۲/۲۷
دوم	معلمان، مربیان و مدرسان ورزشی کشور به جای تبدیل شدن تبدیل به عناصر صرف مصرف کننده نتایج پژوهش های خارجی از نتایج پژوهش های داخلی استفاده می کنند	۲/۲۸
سوم	در دوره های تحصیلات تکمیلی به دروس روش تحقیق و آزمایشگاه توجه می شود	۲/۴۲
چهارم	در آموزش و پرورش به دلیل کمبود معلم و تراکم ساعات تدریس، فرصتی برای انجام پژوهش باقی می ماند	۲/۵۳
پنجم	معلمان و ورزشکاران کشور به یافته های پژوهشی در زمینه تربیت بدنی آموزش و پرورش اهمیت می دهند	۲/۵۵
ششم	میانگین کل	۲/۴۱

جدول ۶. مقایسه میانگین امتیاز عوامل چهارگانه پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش

اولویت در محدودیت پژوهش	عوامل	میانگین امتیاز از وضعیت موجود	انحراف معیار
اول	امکاناتی و مالی	۱/۸۳	۰/۴۹۸
دوم	سازمانی و اداری	۲/۱۵	۰/۵۹۴
سوم	فری و اجتماعی	۲/۴۱	۰/۷۹۸
چهارم	حرفه ای و تخصصی	۲/۶۳	۰/۷۰۱

بحث و نتیجه گیری

به اعتقاد ۸۹/۹ درصد از کارشناسان ارشد تربیت بدنی، ارتباط تربیت بدنی آموزش و پرورش با مراکز بین المللی علوم ورزشی در حد کم و خیلی کم می باشد. همچنین ۸۶/۱ درصد؛ ارتباط تربیت بدنی آموزش و پرورش با دانشگاه‌های کشور را در حد کم و خیلی کم می دانستند و بالاخره ۶۶/۹ درصد از کارشناسان ارشد تربیت بدنی؛ ارتباط تربیت بدنی آموزش و پرورش را با سایر مراکز پژوهشی به ویژه مراکز وابسته به سازمان‌های ورزشی در حد کم و خیلی کم اعلام نمودند. میانگین پاسخ به این سوال‌ها ۱/۵۹، ۱/۷۹ و ۲/۲۵ به دست آمد که در عوامل سازمانی و اداری به ترتیب؛ اولین، دومین و دهمین محدود کننده‌های پژوهش مشخص گردیدند. در این خصوص گروه مشاوران کانب (۱۳۵۵) طی پژوهش جامعی تحت عنوان « تعیین توان پژوهشی کشور »، ارتباط کم پژوهشگران با یکدیگر و همچنین عدم همکاری و هماهنگی میان گروه‌ها، واحدها، دانشگاه‌ها و وزارتخانه‌ها را جزء نارسایی‌های طبقه اول تحقیقات در کشور، تقسیم بندی کرده است. صادقی (۱۳۷۰) نیز با بررسی مشکلات تحقیق در رشته علوم انسانی، عدم هماهنگی سازمان‌های تحقیقاتی را به عنوان یکی از مشکلات اساسی تحقیق در علوم انسانی بیان می کند. در این ارتباط پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی (۱۳۸۲) مطالعه‌ای را در زمینه مقایسه مراکز پژوهشی ورزشی داخل و

خارج انجام داده است که در بخشی از این مقایسه عنوان شده که؛ بررسی وضعیت مراکز پژوهش خارجی حاکی از وجود یک نظام ارتباطی گسترده بین این مراکز است. در این کشورها مراکز تحقیقاتی از روش های مختلف ارتباطی بهره می گیرند. از آن جمله می توان به ارتباط مستقیم، حضور در کنفرانس ها و استفاده از اینترنت اشاره کرد. در ایران ارتباط بین مراکز پژوهشی عمدتاً از طریق سمینارها و همایش های مربوط برقرار می شود. با توجه به اندک بودن تعداد سمینارها، ضعف این گونه ارتباط نیز روشن است. همچنین هیچ ارتباط تعریف شده ای بین مراکز پژوهشی داخل و خارج از کشور وجود ندارد. قره خانی (۱۳۷۹) نیز در این ارتباط به نتایج مشابهی دست پیدا می کند ایشان در تحقیقی تحت عنوان «شناسایی موانع و مشکلات پژوهشی در تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه های کشور»، نبود ارتباط نزدیک بین دانشگاه های کشور و مراکز پژوهشی بین المللی و همچنین ارتباط ضعیف دانشگاه ها با سایر مراکز پژوهشی کشور، به ویژه مراکز وابسته به سازمان های ورزشی را جزء چهارده عامل مهم بازدارنده پژوهش اعلام می کند. سازمان تربیت بدنی نیز در نتیجه مطالعات شناختی و تطبیقی خود در کتابچه «توسعه علمی و پژوهشی»؛ فقدان ارتباط نظام بند بین مراکز تحقیقاتی ورزشی داخل و خارج از کشور، کاستی های ارتباط بین مراکز پژوهشی در ورزش و همچنین عدم ارتباط بین مراکز پژوهشی و سازمان های ورزشی را جزء ضعف های پژوهش در تربیت بدنی و ورزش کشور فهرست می کند. در این زمینه بخش تحقیقات انستیتوی ورزش استرالیا؛ ایجاد ارتباط بین قهرمانان و مراکز پژوهشی را به عنوان یکی از راهکارهای توسعه و رفع مشکلات تحقیقات ورزشی و همچنین رشد و توسعه ورزش قهرمانی ارائه کرده است. موسسه علوم ورزشی ژاپن نیز؛ افزایش تعامل بین پروژه های تحقیقاتی و افزایش هم نیروزایی تحقیقات در ورزش را به عنوان یک راهکار جهت توسعه و بهبود پژوهش و رفع موانع فراروی آن ارائه داده است. بوری و همکارانش نیز در پژوهشی تحت عنوان «خط مشی آینده در تحقیقات علوم ورزشی انگلستان» به این نتیجه می رسند که؛ توسعه ارائه خدمات پژوهشی به سازمان های ورزشی (باشگاه ها، فدراسیون ها و ...) و همچنین گسترش کنفرانس های مراکز تحقیقاتی مختلف در ارتباط با علوم ورزشی، از جمله راهکارهای توسعه تحقیقات علوم ورزشی در انگلستان به شمار می آید. همخوانی نتایج حاصل از پژوهش های مذکور در این زمینه، عدم ارتباط مستمر و نزدیک مراکز پژوهشی را به عنوان یکی از عوامل مهم در بازدارندگی و محدودیت فعالیت های پژوهشی، به خوبی نشان می دهد بدون تردید ارتباط مستمر و نزدیک مراکز پژوهشی آموزش و پرورش با دانشگاه های کشور و همچنین مراکز بین المللی در زمینه تربیت بدنی، استفاده از دانش و تجربه اساتید و محققان تربیت بدنی و علوم ورزشی را بیشتر میسر خواهد کرد به طوری که نتایج این ارتباط می توان سطح علمی محققان را در تربیت بدنی آموزش و پرورش افزایش و به روز نموده، از فعالیت های پژوهشی موازی و تکراری جلوگیری نماید. همچنین ارتباط مستمر و نزدیک مراکز پژوهشی آموزش و پرورش با مراکز وابسته به سازمان های ورزشی مانند باشگاه ها، فدراسیون ها و هیئت های ورزشی کشور، علاوه بر تحرک و رونق فعالیت های پژوهشی در آموزش و پرورش، موجب استعدادیابی و توسعه همه جانبه ورزش قهرمانی در رشته های مختلف ورزشی خواهد شد.

به اعتقاد ۹۱/۴ درصد از کارشناسان ارشد تربیت بدنی؛ برای شرکت پژوهشگران تربیت بدنی آموزش و پرورش در همایش های علمی بین المللی، تسهیلات لازم در حد کم و خیلی کم فراهم می شود. میانگین پاسخ به این سؤال ۱/۵۴ به

دست آمد که در عوامل امکاناتی و مالی و همچنین در مجموع، به عنوان اولین محدود کننده پژوهش مشخص گردید. در این ارتباط قره‌خانلو (۱۳۷۹) در تحقیقی تحت عنوان «شناسایی موانع و مشکلات پژوهش در تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه‌های کشور» به این نتیجه رسید که؛ فراهم نبودن تسهیلات لازم برای شرکت اساتید تربیت‌بدنی و علوم ورزشی در همایش‌های بین‌المللی، یکی از عوامل بازدارنده موثر در این زمینه می‌باشد. که با یافته پژوهش حاضر همخوانی دارد. با توجه به پاسخ کارشناسان ارشد تربیت‌بدنی آموزش و پرورش، قرار گرفتن این مشکل در اولویت اول محدودیت‌های پژوهش، قابل تفکر و تأمل است. این که چرا پژوهشگران با وجود محدودیت‌های متعدد جهت پژوهش در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش، عدم وجود تسهیلات لازم برای شرکت در همایش‌های علمی بین‌المللی را به عنوان اولین محدود کننده انتخاب کرده‌اند قابل توجه و بررسی می‌باشد. در این راستا به دفعات مشاهده شده است پژوهشگران در آموزش و پرورش علی‌رغم تمام مشکلات مذکور و سایر محدودیت‌ها شامل؛ نبود تجهیزات و امکانات آزمایشگاهی، کتب، مجلات، اسناد و مدارک تخصصی از سوی مراکز اطلاع رسانی موجود در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش، به فعالیت‌های پژوهشی و مطالعات علمی خود ادامه داده و به نتایج جدید، مهم و درخور توجهی دست پیدا کرده‌اند ولی نهایتاً متوجه شده‌اند که در آموزش و پرورش برای شرکت پژوهشگران تربیت‌بدنی در همایش‌های علمی بین‌المللی هیچ گونه تسهیلاتی وجود ندارد. لذا بدیهی است آن تعداد پژوهشگرانی که در وزارت آموزش و پرورش با وجود نابرابری‌های متعدد و محدودیت‌های متفاوت نسبت به هم‌تایان خود در دیگر دستگاه‌ها، با تحقیق و فعالیت‌های پژوهشی جهت رفع نیازهای موجود و رشد و توسعه تربیت‌بدنی، تندرستی و ورزش کشور، به رسالت و تعهد خود به نحو مطلوب عمل می‌کنند، ارائه تسهیلات لازم جهت شرکت در همایش‌های بین‌المللی و علمی را مهم‌ترین عامل دلگرمی و حمایت از تلاش‌ها و یافته‌های خود بدانند چراکه شرکت در این همایش‌ها و ارائه دستاوردهای پژوهشی و موفقیت‌های تحقیقاتی، علاوه بر افزایش انگیزه آنان، موجب ترغیب و تشویق دیگر پژوهشگران جهت پژوهش در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش می‌شود.

به اعتقاد ۹۰/۶ درصد از کارشناسان ارشد تربیت‌بدنی؛ در آموزش و پرورش، تجهیزات و امکانات آزمایشگاهی مرتبط با تربیت‌بدنی در حد کم و خیلی کم می‌باشد. میانگین پاسخ به این سؤال ۱/۶۶ به دست آمد که در عوامل امکاناتی و مالی، دومین محدود کننده پژوهش مشخص گردید. همچنین به اعتقاد ۸۶/۸ درصد از کارشناسان ارشد تربیت‌بدنی؛ نیاز پژوهشگران به کتب، مجلات، اسناد و مدارک تخصصی از سوی مراکز اطلاع رسانی موجود در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش در حد کم و خیلی کم برآورده می‌شود. میانگین پاسخ به این سؤال ۱/۷۲ (پایین‌تر از متوسط) به دست آمد که در عوامل امکاناتی و مالی، چهارمین محدود کننده پژوهش مشخص گردید. در این خصوص صادقی (۱۳۷۰) با بررسی مشکلات تحقیق در رشته علوم انسانی به این نتیجه رسید که؛ فراهم نبودن ابزار و امکانات تحقیق به عنوان یکی از مشکلات اساسی تحقیق در رشته علوم انسانی مطرح می‌باشد. در این زمینه‌ها طایفی (۱۳۸۰) نیز با بررسی موانع فرهنگی توسعه تحقیق در ایران به این نتیجه رسیده بود که؛ ۶۵ درصد پاسخگویان، فقدان پایگاه‌های اطلاعاتی را به عنوان مانع اصلی همکاری مراکز اطلاع رسانی با محققین عنوان نموده‌اند. همچنین سازمان تربیت‌بدنی (۱۳۸۱) طی مطالعات شناختی و تطبیقی خود در کتابچه «توسعه علمی و پژوهشی»؛ ضعف امکانات و

تجهیزات مراکز پژوهشی ورزشی را به عنوان یکی از ضعف های پژوهش در تربیت بدنی و ورزش کشور فهرست میکند. تامسون (۱۹۸۹) نیز طی پژوهشی تحت عنوان «تحقیقات ورزشی استرالیا» تامین اطلاعات مورد نیاز محققان علوم ورزشی از مراکز اطلاع رسانی موجود در استرالیا را بسیار ضروری عنوان کرده است. و بالاخره قره خانلو نیز در تحقیق خود به این نتیجه رسید که؛ برآورده نشدن نیاز پژوهشگران علوم ورزشی به کتابها، مجلات، اسناد و مدارک تخصصی از سوی مراکز اطلاع رسانی موجود در دانشگاه های دولتی، به عنوان یکی از عوامل بازدارنده موثر جهت پژوهش در تربیت بدنی می باشد که مشابه یافته های این پژوهش می باشد ولی یافته دیگری از پژوهش قره خانلو این بود که؛ عدم دسترسی مراکز اطلاع رسانی موجود در حیطه تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه به دانش روز، به عنوان یکی از عوامل بازدارنده کم اثر جهت پژوهش در تربیت بدنی می باشد که مشابه یافته های این پژوهش نمی باشد. بنابراین با وجود این که کمبود امکانات آزمایشگاهی، تجهیزات پژوهشی، کتب، مجلات، اسناد و مدارک تخصصی مراکز اطلاع رسانی، هم در وزارت علوم و هم در وزارت آموزش و پرورش به عنوان یک محدودیت و تنگنا جهت فعالیت های پژوهشی مطرح است، یافته های این پژوهش و سایر پژوهش ها نشان می دهد؛ مراکز اطلاع رسانی در تربیت بدنی آموزش و پرورش، نسبت به مراکز مشابه خود در دانشگاه های دولتی، از دانش روز، کمتر برخوردار می باشند. به هر حال به نظر می رسد محدودیت های دیگری نظیر؛ عدم تخصیص بودجه کافی و مصرف نادرست بودجه اختصاصی به فعالیت های پژوهشی، از دلایل اصلی این محدودیت در تربیت بدنی آموزش و پرورش باشد.

به اعتقاد ۹۰ درصد از کارشناسان ارشد تربیت بدنی؛ در نظام آموزش و پرورش به پژوهش در تربیت بدنی نسبت به آموزش، در حد کم و خیلی کم اهمیت داده می شود. میانگین پاسخ به این سؤال ۱/۷۱ به دست آمد که در عوامل امکاناتی و مالی، سومین محدود کننده پژوهش مشخص گردید. همچنین به اعتقاد ۸۰/۶ درصد از کارشناسان ارشد تربیت بدنی؛ میزان حق تحقیق در آموزش و پرورش در مقایسه با حق التدریس در حد کم و خیلی کم می باشد. در این خصوص قره خانلو (۱۳۷۹) در تحقیقی تحت عنوان «شناسایی موانع و مشکلات پژوهش در تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه های کشور» به این یافته دست پیدا کرد که؛ تأکید بیشتر نظام دانشگاهی کشور به آموزش در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی نسبت به پژوهش، یکی از عوامل بازدارنده خیلی موثر در این زمینه می باشد. فرخی (۱۳۷۶) نیز با بررسی موانع پژوهشی در دانشگاه علامه طباطبائی به این نتیجه رسیده بود که؛ در دانشگاه ها به پژوهش کمتر از آموزش بها داده می شود و کمتر بودن میزان حق الزحمه پژوهش نسبت به حق الزحمه تدریس به عنوان یکی از موانع مهم پژوهش مطرح می باشد. همچنین کاردان (۱۳۷۵) طی پژوهشی در دانشگاه های کشور، به این یافته رسید که؛ بخش مهمی از بودجه دانشگاه صرف پرداختن حق التدریس می شود. همخوانی یافته ها نشان می دهد که نتایج پژوهش حاضر تأییدی بر نتایج پژوهش های پیشین است. به نظر می رسد با توجه به فرهنگ موجود در جامعه، نیازهای آموزشی بیش از نیازهای پژوهشی شناخته شده می باشند به همین دلیل در سطوح مختلف علمی، فعالیت های آموزشی نسبت به فعالیت های پژوهشی با اهمیت تر پنداشته می شوند. لذا شاهد تأکید و سرمایه گذاری بیشتری در آموزش نسبت به پژوهش می باشیم. در وزارت آموزش و پرورش بسیاری از پژوهشگران تربیت بدنی مانند سایر پژوهشگران به دلیل پایین بودن حق تحقیق نسبت به حق التدریس و همچنین عواید مالی بسیار کم حاصل از انجام پژوهش و عدم اطمینان به آن

به عنوان یک منبع درآمد، به سمت اضافه کاری در تدریس کشانده می‌شوند و از آنجایی که در نظام آموزش و پرورش، به آموزش نسبت به پژوهش، بیشتر تأکید می‌شود، تغییرات و یا تصمیم جدیدی در این زمینه اتخاذ نشده و فعالیت‌ها به صورت روزمره و تکراری ادامه دارد.

به اعتقاد ۷۸/۱ درصد از کارشناسان ارشد؛ تسلط پژوهشگران تربیت‌بدنی آموزش و پرورش به زبان انگلیسی برای استفاده از منابع خارجی در حد کم و خیلی کم می‌باشد. میانگین پاسخ به این سؤال ۱/۹۳ به دست آمد که در عوامل حرفه‌ای و تخصصی، اولین محدود کننده پژوهش مشخص گردید. در این خصوص قره‌خانلو (۱۳۷۹) در تحقیقی تحت عنوان «شناسایی موانع و مشکلات در تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه‌های کشور» به این نتیجه رسید که؛ عدم تسلط پژوهشگران علوم ورزشی به زبان انگلیسی برای استفاده از منابع خارجی به عنوان یک عامل بازدارنده تا حدی موثر در این زمینه می‌باشد. با توجه به پاسخ آزمودنی‌های پژوهش حاضر، می‌توان از عدم تسلط پژوهشگران

تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش به زبان انگلیسی جهت استفاده از منابع خارجی به عنوان یکی از محدودیت‌های مهم در این زمینه اشاره کرد. در حالی که براساس پژوهش قره‌خانلو این محدودیت، میان پژوهشگران تربیت‌بدنی وزارت علوم، به عنوان یک عامل بازدارنده تا حدی مؤثر جهت فعالیت‌های پژوهشی مشخص گردید. لذا این محدودیت در اعضای هیات علمی تربیت‌بدنی دانشگاه‌های کشور نسبت به هم‌تایان خود در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش کم رنگ‌تر می‌باشد. به هر حال به نظر می‌رسد در عصری که زبان علمی جهان، زبان انگلیسی است و اغلب وسایل ارتباط جمعی با این زبان، دهکده جهانی را بوجود آورده‌اند و هر اثر علمی و نتایج هر پژوهشی جهت انتشار به این زبان ترجمه می‌شود، ضروری است پژوهشگران تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش، جهت مرتفع ساختن این محدودیت و آگاهی از آخرین و جدیدترین یافته‌های علمی و پژوهشی مرتبط، زبان انگلیسی را در خود تقویت نمایند چراکه تسلط به این زبان، دنیای گسترده و جدیدی از علوم را به روی آنها خواهد گشود.

به اعتقاد ۶۱/۷ درصد از کارشناسان ارشد؛ پژوهشگران تربیت‌بدنی آموزش و پرورش به علت دشوار و زمان بر بودن پژوهش در حد کم و خیلی کم به آن می‌پردازند. میانگین پاسخ به این سؤال ۲/۵۱ به دست آمد که در عوامل حرفه‌ای و تخصصی، دومین محدود کننده پژوهش مشخص گردید. در این ارتباط فرخی (۱۳۷۶) با بررسی عوامل مؤثر بر نگرش اساتید دانشگاه علامه طباطبایی نسبت به پژوهش و موانع تحقیق در دانشگاه، از زمان بر بودن انجام پژوهش به عنوان یکی از موانع و مشکلات نام می‌برد که با یافته این پژوهش همخوانی دارد. به نظر می‌رسد کارشناسان ارشد تربیت‌بدنی آموزش و پرورش به دلیل وجود سایر محدودیت‌های مذکور اعم از سازمانی و اداری، امکاناتی و مالی، حرفه‌ای و تخصصی و همچنین با توجه به ویژگی فعالیت‌های پژوهشی مبنی بر طولانی و زمان بر بودن فرایند پژوهش که شامل؛ مطالعات اولیه، تهیه آزمون و ابزار اندازه‌گیری معتبر، جمع‌آوری داده‌های تحقیق، تجزیه و تحلیل داده‌ها، نتیجه‌گیری و نگارش علمی گزارش تحقیقاتی است، رغبت و تمایل کمتری به انجام فعالیت‌های پژوهشی از خود نشان می‌دهند.

به اعتقاد ۶۸ درصد از کارشناسان ارشد، تربیت پژوهشگران ماهر در حیطه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی در دانشگاه‌های کشور در حد کم خیلی کم می‌باشد. میانگین پاسخ به این سؤال ۲/۲۷ به دست آمد که در عوامل فردی و

اجتماعی، اولین محدود کننده پژوهش مشخص گردید. همچنین به اعتقاد ۶۹/۵ درصد از کارشناسان تربیت بدنی؛ توجه به دروس روش تحقیق و آزمایشگاه در دوره های تحصیلات تکمیلی در حد کم و خیلی کم می باشد. میانگین پاسخ به این سؤال ۲/۴۲ به دست آمد که در عوامل فردی و اجتماعی، سومین محدود کننده پژوهش مشخص گردید. در این ارتباط قره خانلو (۱۳۷۹) با بررسی موانع و مشکلات پژوهش در دانشگاه های دولتی به این نتیجه رسید که؛ توجه اندک به دروس آزمایشگاه و روش تحقیق در دوره های تحصیلات تکمیلی و عدم تربیت پژوهشگران ماهر در حیطه تربیت بدنی و علوم ورزشی در دانشگاه ها، به عنوان دو عامل بازدارنده موثر بر فعالیت های پژوهشی تربیت بدنی بوده است که با یافته های این پژوهش همخوانی دارد. از آن جایی که در نظام آموزشی دانشگاه های کشور، بیشتر به آموزش اهمیت داده می شود تا پژوهش، در رشته تربیت بدنی نیز شاهد همین محدودیت می باشیم به طوری که سیستم آموزشی و ارزشیابی رشته تربیت بدنی در اغلب دانشگاه ها، به فعالیت های پژوهشی اهمیت چندانی نمی دهند. بیشتر فارغ التحصیلان دوره های کارشناسی ارشد و دکتری تربیت بدنی در طول مدت دانشجویی خود در این دوره ها که چندین سال به طول می انجامد فقط دو پژوهش شامل؛ پایان نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری را انجام می دهند که در انجام این دو پژوهش نیز به دلیل عدم آشنایی قبلی با فعالیت های تحقیقاتی، با مشکلات زیادی مواجه خواهند شد. این مساله در نهایت و پس از فارغ التحصیلی آنها به عنوان یک تنگنا و محدودیت جهت فعالیت های پژوهشی در تربیت بدنی آموزش و پرورش و دانشگاه های کشور بروز خواهد کرد. با توجه به این که اکثر فارغ التحصیلان دوره های تحصیلات تکمیلی رشته تربیت بدنی جذب نظام آموزشی کشور اعم از آموزش و پرورش و یا وزارت علوم خواهند شد و به نوعی مدرسان و پژوهشگران آینده تربیت بدنی و ورزش کشور خواهند بود، نیاز است دانشگاه ها به ویژه در دوره های کارشناسی ارشد و دکتری تربیت بدنی، پژوهشگران ماهری تربیت کنند. به طوری که در این دوره ها دانشجویان با دروس روش تحقیق و آزمایشگاه بیشتر آشنا شده و به وسیله اساتید مربوطه، جهت پژوهش های آتی به نحو شایسته ای راهنمایی و آماده شوند.

منابع و ماخذ:

۱. اسدی، مهدی (دیماه ۱۳۸۲). « تأملی بر روند علم و پژوهش در ایران؛ تولید علم و موانع راهکارهای موجود»، نشریه نسیم صبا.
۲. سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۸۱). «توسعه علمی و پژوهشی»، سند تفصیلی نظام جامع توسعه تربیت بدنی و ورزش کشور، انتشارات سیب سبز.
۳. ساعی ارس، ایرج (۱۳۷۵). « موانع و تنگناهای پژوهش در ایران و راه های ارتقاء موقعیت علمی کشور»، مجموعه مقالات نخستین سمینار آموزش عالی در ایران، دانشگاه علامه طباطبایی.
۴. سجادی، نصرالله (۱۳۸۴). برنامه و دستاوردهای معاونت تربیت بدنی و تندرستی وزارت آموزش و پرورش، انتشارات صنوبر.
۵. صادقی، عباس (۱۳۷۰). « بررسی مشکلات تحقیق در رشته های علوم انسانی از دیدگاه اساتید دانشکده های علوم انسانی دانشگاه اصفهان»، دانشکده علوم تربیتی.
۶. طایفی، علی (۱۳۸۰). « موانع فرهنگی توسعه تحقیق در ایران»، چاپ اول، انتشارات آزاد اندیشان.
۷. عبدالحی، محمد (۱۳۸۳) « پژوهش علمی و موانع آن در ایران»، ویژه یکصدمین شماره ی نشریه فرهنگ و پژوهش.

۸. فرخی، نورعلی (۱۳۷۶). «تحلیل عوامل موثر بر نگرش اساتید دانشگاه علامه طباطبایی نسبت به پژوهش و موانع تحقیق در دانشگاه». دانشگاه علامه طباطبایی.
۹. قره‌خانلو، رضا (۱۳۷۹). «شناسایی موانع و مشکلات پژوهش در تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه‌ها». پژوهشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی.
۱۰. کاردان، علی محمد (۱۳۷۵). «شرایط رشد و توسعه پژوهش در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی». مجموعه مقالات نخستین سمینار آموزش عالی در ایران، دانشگاه علامه طباطبایی.
۱۱. کردی، محمدرضا و برجسته‌بهرروز و شریف‌ژاد، علی (۱۳۸۱). «مقایسه و توصیف ساختار تشکیلاتی و برنامه‌ای چند مرکز پژوهشی تربیت‌بدنی و علوم ورزشی داخلی و خارجی منتخب». پژوهشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی.
۱۲. لهسایی‌زاده، عبدالعلی (۱۳۷۵). «موانع پژوهش در علوم اجتماعی ایران». مجموعه مقالات نخستین سمینار آموزش عالی در ایران، دانشگاه علامه طباطبایی.
۱۳. مجله سخن، (آبان‌ماه ۱۳۴۵). «وضع تحقیقات علمی در ایران». دوره شانزدهم، شماره ۹، تهران.
۱۴. مظفری، سید امیر احمد (۱۳۷۵). «مدیریت و برنامه‌ریزی در تربیت‌بدنی و ورزش». جزوه درسی، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تربیت‌معلم.
۱۵. مفیدی، فرخنده (۱۳۷۳). «بررسی نگرش اعضای هیئت علمی دانشگاه در خصوص موانع پیشرفت فعالیت‌های پژوهشی در دانشگاه صنعتی اصفهان». دانشگاه طباطبایی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی.
۱۶. مهدیانی، علیرضا (۱۳۸۱). «تحلیلی بر شاخص‌های پژوهشی». خیرنامه تحقیقات و فناوری، مرکز تحقیقات کشور.
۱۷. مهدیانی، علیرضا (۱۳۸۱). «جایگاه ایران در تولید علمی جهان و سهم هر یک از گروه‌های شش‌گانه علمی در آن». تهران، مرکز تحقیقات کشور.
۱۸. نشریه رسالت، (بیستم آبان‌ماه ۱۳۸۲). «راه دشورا پژوهش، سخن پژوهشگران در خصوص مهم‌ترین موانع پیش‌روی پژوهش و تحقیق در ایران».
۱۹. نوروزی، داریوش (۱۳۷۵). «بررسی میزان کارایی حرفه‌ای اعضای هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی». مقاله علمی پژوهشی، دانشگاه علامه طباطبایی.
۲۰. وزارت فرهنگ و آموزش عالی (۱۳۶۰). «طرح نظام تحقیقات کشور». معاونت پژوهش‌های علمی، موسسه‌ی تحقیقات و برنامه‌ریزی علمی و آموزشی.
۲۱. هاشمیان‌ژاد، فریده (۱۳۷۴). «بررسی نظرات اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها پیرامون مشکلات پژوهشی». مقاله علمی پژوهشی، دانشگاه فردوسی مشهد.

۲۲. Australian institute of sport. (۲۰۰۲). <http://www.ais.org.au>

۲۳. Burwite, L & et al. (Feb ۱۹۹۴). "Future directions for performance – Related sport science research: an interdisciplinary approach; J Sport Sci; ۱۲(۱). ۹۳-۱۰۹.

۲۴. Institute for Scientific Information. (۲۰۰۲). www.isinet.com

۲۵. Japan Institute of sport(۲۰۰۲). <http://www.ais.org.au>

۲۶. "Sport Canada Policies", Canada: Sport Canada, ۱۹۹۸. <http://www.pch.gc.ca/sc/pol/index-cfm>

۲۷. Thomson, -M.W.(۱۹۸۹)."Sport research in Australia: a report to the sport advisory